

Idrott under 5000 år

– exempel på instuderingsfrågor

Övergripande frågeställningar och diskussionsunderlag

1. När betydde idrotten mest? Ge exempel på några höjdpunkter i världsidrottens historia.
2. Ge exempel på idrottskulturer som inte behandlas i boken.
3. Diskutera begreppen sportifiering, totalisering och den agonala principen (mentaliteten).
4. Hur har gymnastikbegreppet utvecklats från antikens Grekland till idag?
5. Beskriv skillnader och likheter mellan termerna "idrott" och "sport" i ett historiskt perspektiv?
6. Följ relationerna mellan kristendomen (de kristna samfundet) och idrotten under 2000 år.
7. Diskutera relationerna mellan idrott och krig.
8. Ge några inblickar i idrottens ställning i skol- och universitetsmiljöer
  - a) internationellt
  - b) i Sverige
9. Ge exempel på kontakter mellan idrott och politik i Sverige och utomlands. Diskutera påståendet "idrott och politik hör inte ihop".
10. Hur har de idrottsliga folklekarna (folkidrotten) yttrat sig i Sverige och hur står de sig idag?
11. Ge exempel på skillnader och likheter mellan antikens och moderna tiders Olympiska spel?
12. Exemplifiera och förklara hästens betydelse i idrottshistorien.
13. Vilka områden av svensk idrottshistoria har forskningen försummat, vilka är bäst tillgodsedda?

Frågor och diskussionsunderlag till enskilda kapitel

Kapitel 2. Antiken

1. Beskriv faraos roll i fornegyptiskt idrottsliv.
2. Jämför Kretas tjurspel med modern tjurfäktning.
3. Hur såg det antika Grekland på idrottstävlingen?
4. Vilka grenar var framträdande respektive kom i skymundan?
5. Hur kan man förklara gladiatorspelens uppkomst och popularitet?

Kapitel 3. Medeltiden

1. Vad kännetecknade riddarklassens torneringskultur?
2. Vad innebar civiliseringsprocessen i detta sammanhang?
3. Nämn och försök ange värdet hos några källor till medeltidens idrottshistoria.
4. Vilka drag var utmärkande i vikingatidens idrottsliv?
5. Jämför folkfotboll och nätspel av typen jeu de paume och kemari.

Kapitel 4. Från renässans till revolution

1. Vad innebär renässansbegreppet?
2. Jämför ”de fem tänkarna”,
3. Vad gjorde exercitiemästarna?
4. Nämn en kunglig idrott i det tidigmoderna Sverige. Hur fortsatte det kungliga idrottsengagemanget?
5. Nämn några typiska drag i den svenska folkidrotten.

Kapitel 5. Moderna tider

1. Vilka samhällsförändringar inträffade under decennierna kring sekelskiftet 1800? Hur påverkade de idrottslivet?
2. Vad kännetecknade linggymnastiken? Jämför den med samtida riktningar inom gymnastiken.
3. Varför blev England sportens ursprungsland?
4. Nämn några idrottsliga ansatser i Sverige under perioden 1789–1850.

Kapitel 6. Engelsk tävlingsidrott – olympisk rörelse – internationell organisering

1. Vad kännetecknar public school-sporten?
2. Varför lanserades amatöridealet och vad innebar det?
3. Redogör för sportens spridning från England. Var slog den rot och i vilken ordning?
4. Varför lyckades Coubertin?
5. Nämn några trendsättande gymnastikledare? Varför fanns sådana ledare just inom gymnastiken?

Kapitel 7. Idrotten blir folkrörelse i Sverige

1. Ge exempel på likheter och skillnader mellan associationer och folkrörelseorganisationer.
2. Nämn några samhälleliga och idrottsliga faktorer som förklarar den svenska föreningsidrottens tillväxt under periodens slut (i slutet av 1800- och början på 1900-talet).
3. Vilka samhälls- och/eller yrkesgrupper bar upp idrottsrörelsens ledning? Vilka saknades? Vilka konsekvenser kan man se på grund av olika yrkesrepresentation?
4. Vad gällde kampen inom den svenska gymnastiken? Vilka deltog vid fronten?
5. Diskutera begreppen formbildning och realbildning.

Kapitel 8. Idrotten som massrörelse

1. Skildra Riksidrottsförbundets väg till organisatorisk hegemoni.
2. Vad karakteriserar idrottsrörelsens ideologi i mellankrigstid?
3. Beskriv idrottens plats i massmedialandskapet?
4. Beskriv och förklara uppkomsten av den gotländska folkidrotten.
5. Ge bakgrunden till ämnet "gymnastik med lek och idrott".

Kapitel 9. Svensk idrott i efterkrigstid

1. Belys och försök förklara tillväxten av idrottsföreningar och individuella medlemmar.
2. Ge exempel på yttringar av motionsidrott och bakomliggande drivkrafter.
3. Ge en översikt över idrottsrörelsens "omvärld".
4. Ge exempel på socioekonomiska barriärer inom och mellan grenar.
5. Vad avgör grenars uppgång, blomstring och eventuella nedgång? Ge exempel.

Kapitel 10. 1900-talets internationella idrott

1. Hur ser IOK:s idéer och verksamhet ut?
2. Är det meningsfullt att tala om "nationalsporter"?
3. Ge exempel på tillfällen då idrott och nationalism samverkat ovanligt starkt.
4. Vad har vetenskapen tillfört idrotten?
5. Beskriv terrorbalansens inverkan på skolidrotten.